Ч. 352 (13.897). Львів, нед'ля 30. грудня 1934. Pocztowa opłata opłacono ryczałtem. Рік LV.

# ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло" Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол., Чвертьрічно 15·00, Піврічно 30·00, Річно 60·00. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці і Канаді 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол. Німеччині 7·50 зол. Швайцарії 5 шв. фр. Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей. Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. Друкарні: 29-26. — В справі оголошень звертатися до Адміністрації. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.







## Конференція українських політичних партій у справі Національного Конґресу.

У часі від 24 до 28. грудня 1934 р. відбувалася у Львові конференція представників 7-ох українських політичних партій, а саме Українського Національно-Демократичного Обеднання, Української Соціялістично-Радикальної Партії, Української Соціял.-Демократичної Партії, Української Народньої Обнови, Української Партії Соціялістів Революціонерів, Української Радикально-Демократичної Партії й Української Соціял.-Демократичної Робітничої Партії (з Великої України), у справі скликання Всеукраїнського Національного Конгресу. Учасники конференції вели підготовну працю до Конгресу на пленарних засіданнях та в комісіях програмовій, орґанізаційній і технічній.

Конференція устійнила політичну плятформу Конгресу, яка буде обовязувати всіх його учасників, програму праці на ньому і підготовила схему орґанізації та учасництва в Конгресі.

Конференція рішила скликати Конгрес найпізніше до кінця вересня 1935 р. й обговорювала справу місцевости, в якій відбудеться Конґрес.

Для здійснення своїх постанов конференція покликала до життя Підготовний Конгресовий Комітет.

## Коляда Рідній Школі на области станиславівського воєвідства.

Воєвідство в Станиславові дало рішенням з 27. XII. 1934, ч. СБ. П. 9/129/34 Рідній Школі дозвіл на переведення збірки датків при помочі збіркових лист на час **від 11. до 20. січня 1935.** У місті Станиславові дозволило перевести збірку до скарбонок дня **13. січня 1935.** Збіркові листи і потрібні уповноваження вислала Головна Управа Р. Ш. в суботу 29. грудня 1934 до всіх Повітових Союзів Кружків і Пов. Кружків Р. Ш. у місцях осідку староств, зокрема до Повітових Кружків у Галичі, Делятині і Скольому для тамтешніх рідношкільних округ.

Як видно — святочні дні Різдва вилучені від збірки. Тому, якщо не можна було б використати для цієї збірки будних днів, то треба її зосередити на Щедрівку, на свято Богоявлення. **На всякий випадок ніхто не заборонює ніякій українській установі зложити свою „коляду" Рідній Школі з нагоди Різдва.** Гаслом цьогорічних святочних днів мусить стати: кожна українська інституція, кожна орґанізація, кожна Церква складає звичаєвий різдвяний дар Рідній Школі.

**Головна Управа Рідної Школи.**

## Внутрішнє положення Німеччини.

БЕРЛІН, 29. 12. ПАТ. З нагоди нового року державні мужі Німеччини висловили свої погляди про теперішнє внутрішнє положення. Міністр закордонних справ Нойрат заявив, що консолідація німецького народу веде до того, що вже в недалекій майбутности стремління німецького народу здійсняться. Новий рік увінчається таким успіхом, як зворот Німеччині басейну Сари. Слід теж сподіватися, що закордонна політика Німеччини закінчиться порозумінням між народами і забезпеченням миру.

Міністр летунства ген. Ґерінг підкреслив, що перед Німеччиною великі завдання, бо діло вожда ще не викінчене. До осягнення тих завдань треба незломної волі та почуття сили, яку дасть тільки націонал-соціялістична етика.

Міністр пропаґанди Ґебельс заявив: Армія держава, партія і нарід творять нині нероздільну цілість, яка здобуде теж признання в світі. Бажаємо миру і дали вже світові доволі доказів про нашу волю жити мирно. Німеччина владнала вже взаємини з Польщею і намагається довести до згоди з Францією.

### Офіційний комунікат про арештування у Німеччині.

БЕРЛІН, ПАТ. Німецьке Інформаційне Бюро оголосило, що вістки закордонної преси про масові арештування і розстріли в Німеччині не правдиві. Справді арештували 300 осіб, але за неморальність. 200 осіб уже вийшло на волю, 100 сидить далі в арешті. Надпрезидент Шлеська Брікнер лежить у шпиталі в Берліні. Неправдиві теж вістки французької преси про арештування шефа штабу пробових відділів Гімля.

## Політика Польського Радія.

**Львів, 29. грудня 1934.**

Кілька днів тому у буджетовій комісії Сойму посол Хруцький звернув увагу на шовіністичну політику Польського Радія. Справу ту порушувала вже українська преса нераз, але відповідальні керманичі тої установи досі на всі наші арґументи глухі. Вони просто змушують українців-абонентів Радія до гостріших засобів самооборони своїх інтересів, з якими політика Польського Радія абсолютно не рахується, — вони диктують теж відповідне становище всім тим, які раді би стати абонентами і не можуть, а також українським відповідальним політичним колам, які обовязані дбати за пошанування українських прав в усіх ділянках громадсько-державного життя Польщі.

Політика Польського Радія постільки дивніша, що це чейже комерційне підприємство, — дальше: підприємство, обраховане на найширший круг, буквально на найширші верстви всього населення держави. Коли радіо перестає грати ролю приятеля, який бавить, розважує і вчить, а стає постійним і влізливим речником наскрізь політичних тенденцій, ворожих всій природі слухача, тоді — очевидно — той слухач мусить зректися приємности платити за речі, які лише нервують його, сердять, які свідомо обраховані на його шкоду.

Річ ясна, що в умовинах, які створили відповідальні керманичі Польського Радія, зокрема керманичі і програмові референти львівської висильної стації, навіть мови не може бути про те, щоби українська преса, українські просвітні інструктори, українські кооперативні станиці, українське духовенство, словом усі ті, які мають постійний безпосередній звязок з народніми масами, могли пропагувати радіо, як предмет не люксусу, а просто щоденної потреби культурної людини. Засадою, що лягла в основу програмової політики Поль. Радія взагалі та зокрема львівської висильної стації, це рахунок виключно на польських абонентів, і то — мимоходом кажучи — людей невисоких артистичних вимог. Національна статистика земель, які лежать в обсягу хвиль львівського Радія, для панів із того Радія не існує так само, як не існують для них моменти навіть простої пристойности. Зате раз-у-раз трапляються в авдиціях Польського Радія вискоки не то образливі, а навіть провокуючі, як ось наведений послом Хруцьким приклад реклямування українських артистичних сил як сил польських, або оперування сидецькою фразеольогією при згадці історичних подій 1918-9 і т. п.

Політика Польського Радія ще яскравіше виглядає при порівнанні з політикою закордонних радіостацій. Наприклад радіостації у Празі, Брні і Моравській Остраві **щоденно** надають одну німецьку годину. Що більше — радіостація у Братиславі надає щоденно одну годину мадяр

ську, — і ніяка шкода від цього Чехословацькій Республиці: навпаки, чехи вважають, що німецькі й мадярські постійні години не тільки не скріплюють ревізіоністичних тенденцій, лише ослаблюють їх, бо відбирають поважний аргумент мадярській і німецькій протидержавній агітації! Мало того: чехословацька радіостація у Кошицях 4 рази тижнево надає одну годину спеціяльно для Підкарпатської Руси, а що на програми тої години мають вплив москвофіли, то це вже наслідок ненормальних відносин на Закарпатті і тамошньої боротьби. Так само мадярське радіо у Будапешті надає спорадично програми у карпаторуській простолюдній говірці. А у цілій низці радіостацій американських українські програми є постійним явищем: у Шікаго і Нюйорку українські авдиції частіші, ніж у Львові!

Українці, які творять більшість населення тої території, на якій діє львівська радіостація, постійно домагаються, щоби 1) істнували постійні години з українськими програмами, 2) щоби у виконуванні загальних мистецьких програм були затруднювані також висококваліфіковані фахові українські сили і 3) щоби й у загальній програмі була використовувана пребагата українська тематика. Але для програмових референтів Польського Радія не істнує ані українська тематика — історія, література, музика, спів і всі інші роди мистецтва, — вони вважають, що польським і непольським слухачам Польського Радія цікавіше слухати про всяку екзотику з другої півкулі світа, ніж про нарід і його цінности, який живе тутже та про який ті слухачі нічогісінько не знають. Для них не істнують теж українські відчитові та мистецькі сили, які виступають лише у вимкових випадках, кожний раз після довгих заходів. Коли вже ангажують українців до виконання програми, то це діється лише з першорядними мистецькими силами з виробленим іменем у своїх і чужих, зате зпоміж виконавців поляків і жидів маємо у львівських радіопрограмах безліч просто аматорів дилетантів, лаіків і всяку мірноту, яка взагалі до мистецького світа не належить. Доступ до львівського радія та взагалі до Польського Радія запевнює їм їхня національність і персональні звязки з власть імущими, — так само, як українські справді мистецькі і наукові чи літературні сили мають туди загороджений доступ через свою національність. Лише „на показ" від часу до часу варшавська станція надає українські відчити тамошніх українських учених, членів Українського Наукового Інституту. У Львові ми навіть не тямимо, коли був якийнебудь український відчит на якунебудь тему. Українська мова просто проскрибована! Навіть за надачу греко-кат. богослужень прийшлося перевести цілі „пертрактації", у висліді яких раз чи двічі у рік, на найбільші свята, надають Службу Божу з одної з львівських церков, коли тимчасом польське богослуження надають що-неділі і що-свята.

Пригадуємо, що завязався був український комітет для справ радія. На жаль, в останні часи не чуємо нічого про його діяльність. Тимчасом крайня пора, щоби повести енергійну масову акцію проти того легковажно-образливого становища, яке послідовно займає Польське Радіо супроти українських абонентів та взагалі всього українського народу.





# ПРИЛЮДНЕ ЗВІДОМЛЕННЯ

## фундації Рідній Школі ім. Іллі й Іванни Кокорудзів.

Будівельний Комітет Дівочої Гімназії Рідної Школи Фундації Іллі й Іванни Кокорудзів надіслав нам своє звідомлення, з якого виходить:

Завіщенням з 6. червня 1932 р. назначив бл. п. Ілля Кокорудз виконавцем своєї останньої волі дружину Іванну Кокорудзову. На будинок дів. гімназії залишив бл. п. Покійний: Площу при вул. Моджеєвської ч. 9, готові пляни школи й готівку на будову, ульоковану в банках, а то 6.082.97 ам. дол. і 11.297.76 зол. Пані Кокорудзова перевалютувала ці доляри на золоті ще підчас високого курсу й так з відсотками дали вони квоту 47.938.93 зол. Коли до цього дійшла сума запису в золотих з відсотками, що виносив 13.095.31 зол., увесь запис Небіжчика був — 61.034.24 зол.

Пані І. Кокорудзова почала негайну реалізацію запису. Комітет будови школи під проводом тодішного заст. голови Р. Ш. о. мітр. Ол. Базюка, зложений з 5 осіб, вирішив вже у 1933 почати будову. Будівельну площу, що була замала, поширено завдяки Наук. Т-ву ім. Шевченка, що згодилося прилучити до неї частину з іншої фундації, а згодом принято оферту КІР-у, що за плянами радн. інж. І. Чайковського, щирого дорадника Комітету, згодився вибудувати школу за готівкову суму 65.000 зол. Деякі уліпшення в часі будови коштували додатково суму 4.690.90 зол., магістратські оплати 1.604.55 зол. Разом сума видатків виносила 71.295.45 зол., а що запис виносив 61.034.24 зол., то до нього треба було доложити 10.261.21 зол., що і зробила п. І. Кокорудзова з інших записів.

Так повстав двоповерховий будинок, в якому міститиметься гімназія й ліцей. Школа має не лише вигідні шкільні салі, але й габінети, акварій, бібліотеку, конференційну салю, канцелярію для управителя, врешті руханкову салю, в якій є й вівтар. В сутеринах будинку є шатня й купальня з зимними й теплими тушами.

Вже цього року приміщено в цій будівлі гімназію й жіночі фахово-доповняючі курси Кружка ім. Б. Грінченка.

Запис бл. п. Іллі Кокорудза опирається на окремому статуті і творить фондацію, а за постановами статуту не можна буде будинку й ліцею ні продати ні обдовжити. Так має цей статут на меті забезпечити школу перед лихою господаркою.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 30. ГРУДНЯ 1934.

Д-Р ЕВГЕН ОЛЕСНИЦЬКИЙ. 61

# СТОРІНКИ З МОГО ЖИТТЯ.

(Докінчення.)

Та не лиш загострилися відносини між народовцями і москвофілами. Загострилися вони також між народовцями і радикалами. Вже в дні 25. березня 1890 р. прийшло на комерсі по Шевченківських вечерницях до сцисій між групою радикальною зпоміж академічної молоді і старшими народовцями. З перших виступив Евген Левицький, доріканочи народовцям за те, що кладуть між перші точки своєї програми, ідею національности, яка на його думку не має вартости, бо є лиш формою. Дійшло до заколоту. Я дав йому з місця належну відправу, після чого його прихильники покинули комерс. Та започаткована буча продовжувалася у пресі і в краю, аж вкінці у вересні 1890 р. прийшло до формального заснування радикальної партії, яка проголосила дві програми: максимальну, зовсім ідентичну з програмою соціяльної демократії, і мінімальну, дуже зближену знову до програми народовців, що майже нічим не ріжнилася від проголошеної десять літ пізніше програми партії національно-демократичної. Як основники цієї партії виступили Франко, Павлик, Евген Левицький, Северин Данилович і Роман Яросевич.

Дальші Баденівські вибори, а саме до державної ради, відбулися в березні 1891 р. Передвиборча організація була зовсім інша, як завжди досі. Комітет народовців був окремий. Складався з делегатів „Народньої Ради", клюбу соймових послів і трьох епископів. Москвофіли були зорганізовані окремо. На чолі їх організації стояла „Русская Рада". Передвиборча агітація була дуже рухлива і бурхлива. Та не йшло тут уже так про вибори, як радше про партійні порахунки з нагоди нової ери, тож усе завзяття виладовувалося серед боротьби між противниками і прихильниками нової ери. Поляки мали легку роботу, побиваючи при помочі одних — других. Поляки й уряд мали підтримувати кандидатів нової ери, одначе підтримували їх тільки там, де не могли перепертя поляка. Всюди інде вибирали поляків. Тому перепали прихильники, а навіть сподвижники нової ери, як Січинський у Тернополі, Вахнянин у Сокалі, або кандидат під її фірмою Чайківський у Бережанах; вийшли тільки з русинів: Романчук, Барвінський, Телішевський, безбарвний досі Адольф Підляшецький з Коломиї і Брилінський з Жовкви та ноторичні „правительственники" Мандичевський і Охримович. Перемога зовсім не світла. Де йшло про польського кандидата, були такі самі зловживання, як і при попередніх виборах.

В краю полишили ті вибори нечуваний несмак і кольосальний розлад між русинами.

Так виглядала Баденівщина в перших роках свого панування. Поодиноких подрібних фактів, подрібних зловживань і кривд — не можна навіть списати. До важніших політичних актів з цієї епохи, що були в програмі Баденія і спрямовані були на загибель русинів, треба зачислити факт іменування д-ра Михайла Бобжинського віцепрезидентом галицької Ради Шк. Кр. і віддання в його руки всього шкільництва. На тій ділянці трудився він невпинно і послідовно кільканацять літ, переводячи із залізною послідовністю польонізацію краю. Був це alter ego Баденія, хоч може в іншій формі, для русинів тим більш небезпечний, що мав більше розуму.

До страт того часу треба зарахувати смерть Стефана Качали в осени 1888 р. і д-ра Олекс. Огоновського, що помер у молодім віці, бо ледви в 42-ім році життя, в січні 1891 р.

До сензаційних подій того часу треба зарахувати аферу Кукизівську в 1889 р., що кинула друге характеристичне світло на етичну сторону польської суспільної єрархії і рівночасно через увільняючий присуд на відносини галицького судівництва.

Ввесь той час брав я дальше живу участь у всіх актуальних подіях публичного життя. Зокрема працював я в „Ділі", де помістив у тім часі отсі праці політично-економічного змісту: „Примусова асекурація", „Кілько нас коштують польські бецирки?", „Новий податок від цукру і його економічно-політичне значіння", „Новий податок від горівки й інтереси пропінації", „Міжнародня валюта", „Володимир Навроцький і його значіння", „Право приватне й інтереси убогих кляс на основі праці д-ра Менгера". А вкінці помістив я обширну студію, що вийшла відтак окремою книжкою під наголовком: „Право пропінації в Галичині".

В 1889 р. розпочав я разом з д-ром Костем Левицьким і д-ром Антоном Горбачевським видавати періодичну публікацію під наголовком „Часопись Правнича".

ВІД РЕДАКЦІЇ: На цьому кінчиться І. частина споминів пок. Е. Олесницького. Другу частину, що починає нову добу в його діяльности, а саме працю у Стрийщині, помістимо на сторінках „Діла" в перших місяцях 1935-ого року.

# Проти самоліквідації шкіл „Рідної Школи“.

(Докінчення.)

## СПРАВА З ПОГЛЯДУ НАЦІОНАЛЬНО-ГРОМАДСЬКОГО.

Та чи така торговельна калькуляція, чи пак раціоналізація шкільного „підприємства“ виправдує себе з іншого боку, от хочби зі становища національно-громадського? Без сумніву ні! Гадаю, що не вільно нам у важливіших міських принаймні осередках, а вже зовсім ні на терені Львова, в справах рідношкільної політики йти по лінії найслабшого опору. Бо добровільна ліквідація — це не лікарство на недугу, тільки симптоми зневіри, занепадницьких настроїв, або просто кажучи — рецепта, в якій написано: „Не тратьмо, куме, сили, спускаймося на дно“. Нема нічого лекшого, як звинути самим одну чи другу школу, але дістати дозвіл на відкриття нової ледви чи булоб можливо. Вправді можнаб з бідою і в остаточних випадках погодитись і на обєднування шкіл, якщоб не можна вдержати ніяким чином їхньої самостійности. Проте автор статті „За обєднання“... не вказав зовсім цих можливостей. Обєднання 4-х шкіл у дві коедукаційні — це на ділі повна ліквідація двох з них. А невжеж у Львові так багато їх маємо?! Ми переконані, що в порівнанні з числом українського населення їх рішуче за мало. Українських дітей у шк. віці маємо у Львові не менше як 5—6 тисяч, з чого не більше як 35 прц. ходить до всіх українських нар. шкіл, враховуючи сюди й дітей в держ. школі ім. М. Шашкевича. Українське населення Львова—це в 9/10 частинах найбідніша в економічному відношенні суспільна група (домашня служба, робітники, ремісники, нижчі службовики, тощо). Через те українські діти, за незначним винятком, не мають спроможности ходити до середніх і вищих шкіл (поминаючи перешкоди іншого порядку), в яких би могли гартувати свій національний світогляд. Зновже позбавлені змоги вчитися у рідній мові вже в народніх школах, тим легше і швидше підпадають у дальшому житті серед чужонаціональної більшости денаціоналізації.

Щож торкається фінансового ефекту при обєднанні 2-х чи так 4-х шкіл Р. Ш. (2-х Шевченка і 2-х Грінченка), то й він не такийто вже поважний, як це на перший погляд моглоб здаватися. На основі моїх обчислень можнаб заощадити вправді річно кілька тисяч зол., але втратити рівночасно кількасот дітей, що їхні батьки не зголилисяб на коедукацію. Крім того шкільна влада не згодиться на неповні школи напр. з клясами від V.—VII., бо школи мусять бути повні 1., 2. або 3. ступня. Зрештою злучення вгорі названих шкіл, зокрема обидвох шкіл Б. Грінченка, натрапилоб ще й на чималі перешкоди технічного характеру, в першу чергу на відсутність належного приміщення для великої і мішаної школи.

## НЕВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА Й МЕТОДИ ПРАЦІ.

Вкінці вертаючись ще раз до питання фінансової самовистарчальности 4-х шкіл Р. Ш. у Львові, навіть у розумінні вузько-льокальному, думаю, що й ця справа не є ще така безвиглядна і недосяжна. Хочу звернути увагу тут напр. на не зовсім раціональні дотепер способи й методи праці для забезпечення тим школам потрібної матеріяльної бази та невикористання одного з можливих матеріяльних джерел. Передовсім треба повести енергійну, плянову і систематичну пропаґандивно-освідомлюючу акцію серед українського громадянства дотичних дільниць за збільшенням фреквенції шкіл Р. Ш. Праця в тому напрямі повинна відбуватися не тільки за посередництвом Кружків „Р. Ш.“, але й усіх інших культурно-освітніх і громадських організацій, не виключаючи й релігійних (чит. „Просвіти“, „Соколи“, „Луги“, кооперативи, тощо). Така акція мусить мати загальний характер і бути скоординована. Самій праці Кружків „Р. Ш.“ необхідно надати жвавіше темпо, а на 2—3 місяці перед шкільними вписами уладжувати не тільки через всю національну пресу, але — щонайважніше — живим словом активніших членів Кружків і свідоміших громадян взагалі спеціяльні кампанії за притягненням якнайбільшого числа українських дітей до шкіл Р. Ш.

Зорганізувати під гаслом допомоги загроженим школам в обидвох дільницях здорові торговельнельно-споживчі кооперативи, в члени й покупці, яких притягнути найперше батьків, що їхні діти вчаться у школах Р. Ш., а там і загал українського громадянства тих дільниць. Кооперативи такі, морально узалежнені і зобовязані перед своїми школами, що до того тісно співпрацюватимуть з Кружками Р. Ш., моглиб якусь частину зі своїх доходів віддавати правильно на потреби тих шкіл.

Є ще й інші джерела і способи матеріяльного забезпечення рідношкільних заведень, не зважаючи на всі супротивні хвилі і зростаючі злидні. Перечисляти їх в цій статті годі. Більшість їх виринає в самій практичній роботі і висуває їх само життя. І тому єдиним нашим гаслом, проектом і радою в нинішній вимковій порі мусить бути вперта, свідома мети і повна віри в перемогу праця, але ніяким чином — резиґнація і відворот.

Павло Банах.





## Рішальні розмови між Італією і Францією.

РИМ, ПАТ. До переговорів французького амбасадора Шамбреа з Мусолініем політичні кола привязують велике значіння. Амб. Шамбрен вислав своєму урядові ширший звіт з розмови з Мусолініем. У Римі сподіється, що французький уряд уже в суботу 29. грудня ц. р. надішле відповідь у справі пакту, який гарантував би незалежність Австрії.

ПАРИЖ, 29. 12. ПАТ. „Л' Ентрансіжан“ здогадується, що коли до 48 годин дійде до порозуміння між Францією та Італією, мін. Ляваль виїде вже найближчого тижня до Риму. „Пті Журналь“ пише, що в цій справі дійде до остаточного рішення до 24, найдальше до 48 годин. Тоді мін. виїхав би до Риму вже 2. січня ц. р.

Ляваль залишився би у Римі 3 дні. Два дні радив би з Мусолініем, третього дня приняв би його папа на окремій авдієнції.



## Реформа державного устрою у Франції.

ПАРИЖ, ПАТ. „Фіґаро“ пише, що прем. Флянден підчас парляментарних ферій задумує опрацювати проект реформи держави, який предложить парляментові вже на найблизчій сесії. В дні 12. січня ц. р. прем. Фляндер виголосить велику політичну промову про реформу устрою на бенкеті „Демократичного Союзу“ департаменту Сени.

„Фіґаро“ здогадується, що премієр обмежить право ініціятиви парляменту до фінансових справ. Щоби усунути уряд, палата послів і сенат мусять одночасно висловити заяву недовіря. Крім того проект передбачує радикальну реформу адміністрації, бо тепер урядовці зорганізовані у синдикатах творять неначе державу в державі.



## Розправа проти вбивника Кірова при замкнених дверях.

Розправа проти Леоніда Ніколаєва та його 13 товаришів почалась у пятницю у Москві перед военним судом. Розправа відбувається при замкнених дверях і тому не допущено не тільки представників закордонної преси, але навіть большевицької.

„Дейлі Експрес“ пише, що підсудних привели на розправу зі скованими руками та ногами.

Ніколаєв на запит прокуратора нібито відповів, що вбив найнікчемнішого чоловіка в СССР. Інші підуть його слідами.

Акт обвинувачення каже, що вбивство Кірова мало бути гаслом до повстання проти большевицького уряду і комуністичної партії.

„Обсервер“ повідомляє з Москви, що большевицький уряд переполоханий діяльністю троцькістів на Совітській Україні. Сталін сподівався, що опозиція Зіновєва по його „покаяній“ заяві зліквідована. Тому признання Ніколаєва, що він убив Кірова на приказ зіновєвської ґрупи, щоби скинути совітський устрій, викликала переполох у Москві.

## Мін. Бек поїде до Парижа?

„Фіґаро“ оголосив сензаційну вістку про недалеку подорож мін. Бека до Парижа. Мін. Бек перебуває тепер у Данії, звідкіля виїде до Парижа.

## Масові арештування комсомольців.

„Дейлі Телеграф“ повідомляє, що в Москві і Ленінграді ҐПУ арештувало 43-ох комсомольців, у віці 14—16 років, з приводу вбивства Кірова.

## Стріча Мусолінія з мін. Саймоном.

ЛЬОНДОН, 29. 12. ПАТ. „Дейлі Телеграф“ повідомляє, що найближчого тижня Мусоліні зустрінеться з мін. Саймоном в однім з прикордонних міст. Мін. Саймон на питання кореспондента англійського щоденника не заперечив цієї вістки. Додав, що в суботу виїздже до Монте Карльо

## Ґанді страйкує з робітниками.

БОМБАЙ, ПАТ. В Амедабаді дійшло до страйку тому, що промисловці обнизили платню робітників. Страйкує 200.000 робітників. До страйкарів приєднався Ґанді.

## Збросння Греції.

З Атен повідомляють, що грецький уряд радить над збільшенням воєнних матеріялів. В урядових колах сподіються, що збільшення зброєння потягне видатки 500 мільйонів драхм.

## Реорґанізація британської армії.

ЛЬОНДОН, 29. 12. ПАТ. „Дейлі Телеграф“ повідомляє, що в січні уряд розгляне пляи реорганізації армії, метою якого пристосувати оборону Льондону та околиць до сучасних здобутків воєнної техніки. Уряд створить 100 нових військових формацій, які будуть озброєні протилетунськими гарматами і рефлекторами. Нові відділи начислюватимуть 40.000 вояків.

## Філіпіни домінією.

ПАРИЖ, 29. 12. ПАТ. Комісар сенату Злучених Держав запропонувала Філіпінам, щоби з огляду на положення на Тихому Океані зріклися незалежности і згодилися на статут окремої домінії. Президент філіпінського сенату згодився на цю пропозицію під умовиною, що Злучені Держави дадуть фінансову допомогу Філіпінам. Комісія американського сенату покищо не дала ясної відповіди на цю пропозицію.

# Три дні на Буковині.

**Враження з подорожі й побуту у Чернівцях.**

**(Продовження).**

Йдемо на місто. Вулиці вже освічені, морозом скляться тротуари. Публика позагортана у футра і плащі, тоді, як я у Львові виїздив ще майже, можна сказати — незамерзлим болотом.

— Де підемо?

Кидають кількома прізвищами, з чого вношу, що ресторанів українських у Чернівцях — кілька. Нарешті: до Бачинського.

Темна кімната, низький, аж округлий сивий ресторатор і також сама його жінка — нібито з фільми. Мої знайомі вітаються щиро. Я перемерз до кости. В таких випадках і в Чернівцях доручають ту саму рецепту:

— Випемо!

Румунська горілка! Чоловік знову настроєний.

Смак добрий, зате закуска така, що не рискую: зелена паприка, ще щось — і я закусую, як льокальний патріот, галицьким кабаносом.

За обідом розбалакались. Їм росіл, волове мясо, якусь легуміну, товариші пють чай. Ви уявляєте собі: Це все за 36 леїв (1.50 зол.)!

**ЗА 35 ЛЕЇВ!**

— Чи у вас, панове, бувають теж такі випадки, що, скажім, панночка з вищою освітою виходить заміж за поліцая чужинця?

Чому ні. Це потрохи оправдане. Наших, що малиб посади, мало, отже й не перебірають. Виходять і за сигуранцистів і за гранічерів і найбільш за офіцирів-румунів. Тоді — пропала. Румунка з неї гірша, як зпід Букурешті. І чорт його знае, що їм у них подобається. Це такі темнюки, вимальовані мужеські куртизани. (Мені ще у Львові наша адміністраторка казала: Їдете до Румунії, там мужчини малюються, отже малюйтеся вже тепер, пане редакторе!...) і гохштаплери, що — хто його знає: це хіба жінці може щось таке подобатися. Невже так є і в Галичині?

— Є. Але наші дівчата всеж мають сяку-таку працю. Десь у захоронці, десь у кооперації. І — сміюся — ми холодніші: більш на північ від вас.

— Ну, в нас ні одного, ні другого, а горячіші то ми є!...

Господар пильно прислухується до нашої розмови. Колиж ми пємо мовчки чай, він закладає руки на плечі і пробує навязати розмову.

— Чи пан редактор не знають, де пробуває Дарка Макогонівна?

Не знаю. Довідуюся що господарі знають її дуже добре і з п. Макогонами живуть добре, так як і давніше жили — тоді, коли панна Дара була ще Дарця і мала суконки як у ляльки...

— Може будете колись бачити кого з них, поздоровіть від нас — просять обоє старенькі що аж розяснилися й розмріялися від спогадів.

Обіцяю. Передаю до далекого Льондону тією дорогою. Це буде скоріше, як ждати — поки побачу їх. Правда, пане Бачинський?...

— А тепер: Скільки плачу?

Господар лічить точнісько і врешті каже:

— 36 лей.

Дивлюся на товаришів. Може хтось щось не подиктував?

— Ні, в нас так платять...

Розмінюю 100 леїв. Дістаю таку купу гроша, що трудно зорієнтуватись. Приглядаюся до до кожного так, що мої побратими помагають мені.

— Ну, й ці ваші гроші. Веселі.

Один з них шолопає у калитці і подає мені алюмінієвий обарінок — гріш з діркою.

— А такі ви бачили?

Це штука 50 бані — отже 2.5 нашого гроша. І головне — вигода. У шкарпитку не треба ховати: Насиляєш на шнурок і підпережешся. А в кожній крамниці, все одно — дами не дами — розперезуйся.

— Йдемо, панове?

**„СТУДЕНТЕНФУТТЕР“ І ГРІГОРЕСКУ.**

— Ну, а тепер витягаймо ноги!

Витягаємо. В морозну ніч, аж тротуари скриплять.

— Чекайте — зупиняє нас один з товаришів — а можеб ми так перейшлися попри університет?

— Можу — притакую.



Йдемо вул. Флондор. Це був якийсь радник чи бурмістр міста й вулиця його — сьогодні корсо. Від вивісок, що освічені вибігають на вулицю і здебільша писані згори вниз, як японські, вона аж вужча здається. Тут і каварні й бари. „Корсо“, ще якась, потім „Максім“. Тямите фільму „Дама від Максіма“?

Варто було перевірити, чи дами від чернівецького Максима такі, як ті з кіна — але Боже ти мій! Хіба раз рада душа до раю?

— Купіть курити! — прошу товариша й сам біжу під протилежне вікно, де цікаві для мене цукорки. І справді: є якась дивовижна „Ніколяй“-мішанка з великих, збитих з дрібного чорного й червоного цукрового маку, кульок (ніби ожини й малини), всуміш з меншими, що в них ґалярета (Їв чоловік, еге! І до Львова довіз, еге!) Поруч — Студентенфуттер, мішанка з родзинків, волоських і ліскових товчених горіхів, помаранчевих шкірок та цикади (теж дуже добре!). Помадки й кармельки ріжні, дуже ефектовно пакованні, у трикутних пачечках повно чогось, що ніби довші кольорові коралики з ґердану. Аж кортить спитати.

(— Дурень, скажете. У Чернівцях за цукорками нипає. А вино? А румунки?)

— Куріть — простягає тимчасом один з моїх „чічеронів“ тонесенькі папіроски. В нас такі називають „египетські-сухітники“. Другий цицерончик упевнює, що це погані, тамтой бороните́ся.

— Шість за три леї, ви таких ще не курили?

— Ні. Спробуємо.

Є в нас такі виглядом і такі ціною. „Ванди“, Ці з престіжевого огляду я не курив би. Румунські закурив і не жалію. Добрі.

Минаємо Піяцу Унірі. Бик непорушно розтолочує орла делі.



**ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 30. ГРУДНЯ 1934.**

Д-Р МИХАЙЛО ДРАГАН. 2)

# VI-та Вистава АНУМ.

**16. XII. 1934 — 14. I. 1935.**

(Докінчення.)

Ґрупу модерністів на виставі творять Сельський, Ласовський і Гаврилюк. Сельський зрівноважений і культурний мистець з дискретним сірреалістичним закроєм. Тематика його картин позбавлена літератури — це чисто мистецька тематика, яка лише має завдання натискати на деякі асоціяції, а весь акцент положений на формальну і фактурову сторінку твору. Пересічний глядач, який передовсім шукає за літературою, може не добачити його мистецьких тенденцій, але це не перешкоджає одиницям дещо зорієнтованим в нинішніх мистецьких шуканнях побачити в Сельськім поважну мистецьку силу.

В. Ласовський. Молодий, початкуючий мистець, який з головою пірнув у гострі сірреалістичні експерименти. Находиться він ще в боротьбі зі самим собою і з формальними справами в мистецтві. Не завсіди виходить він з цієї боротьби побідно, але кращі його речі (портрет і композиція дівчини, що пише) показують талановитого мистця, який відчуває в чому справа. Безкомпромісові, та й то не зовсім, можуть бути хіба правдиві великі творці нових мистецьких напрямків — молодим, початкуючим мистцям не тяжко загубитись і зайти в сліпу вулицю.

В. Гаврилюк це того самого складу мистець, що Ласовський, може навіть талановитіший. Його „пейсаж“ є дбайливо опрацьований, але цієї композиції сірреалістичної на текстурі не треба було взагалі виставляти. Це домашня справа, щоб забити час і для експерименту.

Уперше зявились перед очима глядачів на виставі праці В. Масютина, Г. Мазепи, Н. Білецької і О. Ліщинського. Масютин це першорядний графік, відомий у цілій Европі. На виставі маємо його два дереворити історичних портретів Б. Хмельницького і І. Мазепи. Це передовсім понписова техніка, просто не хочеться вірити, що це дереворити. Про ці його портрети ми висловили вже свою думку в однім із чисел „Назустрічі“. Сподіваємось його інших праць на днях з черговних вистав.

Троє інших це дебютанти на виставі. Дебют обох малярок Білецької і Мазепи вийшов зовсім добре. Більше заавансованою є Білецька, що дала три речі (діти, пейсаж і мертва природа), але більш талановитою є мабуть Мазепа, передовсім почуття кольору є в неї добре. Українська сюжетність зовсім не заносить етнографізмом, але вміло вплетена в модерні мистецькі проблеми.

О. Ліщинський добрий рисівник, володіє також добре акварельною технікою, все таки самого мистецтва в його справах ще мало, а забогато інтелекту. Його сюжети радше видумані, як пережиті. Всетаки до майбутньої творчости він має добрі підстави.

Досить добру і скромну річ показав О. Климко (у кремниці), друга це відгомін одного непорозуміння в мистецтві, що називалось „віденською сецесією“.

В старім, академічно-реалістичнім жанрі є добрий олійний старий портрет Ю. Буцманюка. Бракує йому лише тла.

Ще до недавна на наших виставах майже не було різьби, на теперішній її подостатком. Коверко з кожним роком щораз більше добуває стилю у своїх різьбах. За собою лишив він натуралістичне опановування форми і нині сумаричним упрощенням уміє більше промовити, як нагромадженням подробиць. Під тим оглядом добрі є його голови, торсо і змагунка. Бронзова плякета булаби навіть дуже добра, якби на ній було лише дві перші голови. Спроба кубістичного експерименту (портрет у дереві) не доведена до якоїсь позитивної розвязки.

Заавансованою різьбаркою є також О. Лятуринська. „Пастух“ і „Діти“ прегарно скомпоновані. Не можна того сказати про проєкт памятника. „Голова“ це проста натуралістична студія.

Дуже талановитою різьбаркою є також М. Мілян, про що передовсім можна переконатися з її композиції „Мадонна“. Досконале розміщення осіб і використання цілої площі на плоскорізьбі. „Голови“ мають добре видобуту форму і переконливий вираз.

Через ріжні митні загострення не маємо змоги оглядати досконалої української емалієрки М. Дольницької. Хто знає великі трудноці емалієвої техніки, той може цінити ці незвичайні багаті ефекти, які виконані дійсно з чисто жіночим смаком. Її емалії це перлини вистави — побіч них капітальний „Рибалка“ (терракота) Бутовича у „бутовичівськім“ стилі.

Окремою ґрупою в окремій кімнаті висять праці учнів Краківської Академії, що зорганізувались у ґрупу „Зарево“. Всі без винятку щойно на порозі своєї творчости і ще невідомо, що з них може вирости.

Виставлені праці більш як скромні. Властиво цікавіше булоб побачити їх академічні праці, аніж ці непорадні самостійні спроби. Найфатальніше випали речі з плитким і безнадійно наївним патріотизмом в етнографічних сюжетах (Гарасовська, Наконечний). Патріотизм ніколи не може заступити дійсного знання і дійсного мистецтва. Патріотизм гарна річ, але в мистецтві мистецтво мусить бути на першому місці. До цих, які вже зраджують бодай трохи якогось вироблення, належить Д. Іванцев, Я. Лукавецький і В. Продан. Але взагалі всім їм треба ще дуже богато працювати, зрезиґнувати зі скорого осягнення „слави“ і зрозуміти, що на почесне звання мистця крім таланту треба дуже і дуже багато праці. Ці слова правди не пишемо на те, щоб охолодити їх молодечі запали, але щоби остерегти їх в майбутности перед ще гіршим розчаруванням.

— А погляньте! Це складниця румунських малярів. І оце вам пастелями одного з кращих (еге, запямните це прізвище!). Наші церкви постійно рисує. А оце? Дивіться, справжній Ґріґореску!

— Хіба що? — не розумію захоплення.

— Найбільший румунський маляр. Оце я вам показав би його репродукції. Чудові! — і молодий чічероне захоплюється щиро. — Поступилиб ви?

— Цікаво з тим Ґріґореску. Вперше чую це прізвище. Можна купити його репродукції? І румуни мають малярство?

— Мають. Є Верона, Ґріґореску, Вінтілеску.

— Не думав — признаюся щиро.

Анатоль Курдидик.
(Докінчення буде.)

## Тайна умова між Англією, Францією та Італією?

ЖЕНЕВА, ПАТ. Льондонський кореспондент „Журналь де Женев“ подає поголоску про здогадну тайну умову між Англією, Францією та Італією в справі евент. поділу Абісинії на три сфери впливів. Побоюються, що колиб справу абісинсько-італійського спору внесли до Ліґи Націй, то виявилася би справа іствування цієї тайної умови. Тому Італія боїться передавати справу до Женеви.

## ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Японський уряд заперечує наче би хотів купити від большевиків північний Сахалін, Владивосток і прибережні провінції на схід від Сахаліну.

— У Парижі почалися переговори Італії з Францією в справі нового торговельного договору.

— Японський амбасадор у Вашинґтоні передав у суботу 29. грудня ц. р. державному секретареві Гулеві ноту про виповідження вашинґтонського трактату.

— У Бордо почались наради виконавчого комітету міжнародного союза студентів.

— Німецький уряд відобрав дебіт двом найбільшим швайцарським німецьким щоденникам.

— Комендант міждержавної поліції у басейні Сари майор Гемслей покинув Сарбрікен і виїхав до Швайцарії.

— У Ризі закінчили слідство проти членів фашистівської орґанізації „Перконкруст“. Розправа викликує велике заціквлення.



# В обороні наших англійських прихильників.

### Відповідь фундатора Українського Бюра в Льондоні п. Я. Макогона п. Коростовцеві.

Чим більше значіння приймає українська справа в Европі, чим більше розвивається акція Українських Бюр на міжнародньому терені, тим частіше йде вона всупереч бажанням та інтересам ріжних чинників, як українських так і чужинецьких. Наслідком цього появляються напади на Бюра та на мене. Не згадуємо попередніх нападів, але в останньому часі майже одночасно зявилися статті в „Дер Слявіше Остен“ в Берліні, в „Ді Штунде“, у Відні, та в тижневику „Хліборобський Шлях“ у Львові і т. д.

Колиб ми бажали на це все реаґувати та ще й може позивати до суду, то на іншу діяльність не вистарчило би ані сил ані засобів. Але й полишити ці всі напади без уваги не можна.

Сказати цілу правду перед ширшим загалом ще не прийшов час, і невідомо чи скоро прийде. Всіх арґументів, фактів і документів навести ще не можна, не наражуючи на небезпеку втрати всього того, що досі з таким трудом осягнено.

Виступаючи безоглядно у власній обороні проти наклепів, треба булоб назвати імена поважних чужинців, з якими Бюра працюють, зломати довірочність спільної акції, отже фактично відмовитися від дальшої праці з ними. Зробити це без шкоди для української справи неможливо, отже взагалі неможливо.

Говоримо лише про те, що ніяким чином українській справі в краю та на міжнародньому терені пошкодити не може, а навідворот може допомогти.

А ціла акція ця переходить перед очима українського громадянства. Розпочалась вона в тяжкий і критичний час „пацифікації“, якої я сам був свідком, і яка пересвідчила мене про потребу для української нації українських Бюр за кордоном. Що зроблено тоді для краю і на чужині, українському громадянству повинно бути відоме. Відомо також українському громадянству через його пресу, що між англійськими політиками, які співпрацювали з українським Бюром, **радянофілів нема.** З радянофілами бюро не тільки не працювало, а навіть остерігало перед ними представників краю.

Проти шкідливих для укр. справи впливів московської еміґрації Бюра не лише виступали в найбільш рішучий спосіб, але й закликали до боротьби багато разів українське громадянство у статтях у „Ділі“, в „Часі“ та інших часописах.

Не може бути і сумніву щодо наскрізь самостійницького та соборницького ставлення української справи Бюрами на міжнародньому терені, зокрема в Льондоні та Женеві.

Справу цю ставилося все на загальноукраїнську плятформу. Галичину все представлялося авангардою української нації в боротьбі проти Москви і всіх виступах Бюр, публікаціях Бюр в англійській, французькій та німецькій мові, та в українській пресі.

Те, що Бюра зробили в справі розвитку боротьби проти Москви в краю та за кордоном, зокрема у протиголодовій акції, український загал дуже добре знає, що Бюра виступали тут дуже часто разом з відподальними краєвими чинниками.

І саме тут представник колишнього гетьмана нападає на мене та на Бюра. Для представлення тої методи якою він проваліть ці напади на працю Бюр та на ті особи, які з ними працюють, хочу подати кілька прикладів, які добре зясовують вартість і стійність всіх інших нападів. Маю на увазі тут останній виступ офіціяльного гетьманського представника, п. В. Коростовця у „Хліборобському Шляху“ з дня 18. листопада ц. р. Він намагається здискредитувати працю Бюр, ведену людьми, що працювали для України вже тоді, коли п. Коростовець не мав до неї ще ніякого відношення. Але що головне, він робить негідні наклепи на англійців, які дбають про українську справу, як про свою власну.

*

Стаття п. Коростовця має титул „Українці спільники Москви“. В четвертому II розділі пише він про Українське Бюро в Льондоні таке:

„Правдивимже керовником його являється англієць полковник Л. Естранж Мальоне, що підчас загального страйку в Англії закликав до активного комунізму і був за це посаджений у вязницю; **ще й тепер** стоїть він на чолі багатьох орґанізацій для допомоги **большевицьким** вязням в „капіталістичних краях“.

Полковник Мальон не є керманичем Українського Бюра в Льондоні і ніколи ним не був. Управителем Бюра від самого його заснування є др. В. Ю. Кисілевський, якого поручча до тої праці покійний сенїор українців в Америці та найчесніший український патріот, якого я стрічав колись у своєму житті, д-р В. Сіменович, з Шікаґо. Я звернувся до полковника Мальона за поясненням щодо зроблених проти нього закидів і дістав відповідь, що підчас ґенерального страйку в Англії полк. Мальон був **6000 миль віддалений від Англії,** на Далекому Сході, де й перебув більшу частину того року. Виїхав з Англії довго перед загальним страйком, а вернувся, коли страйк був покінчений. (Число пекінського часопису із статтею та портретом полк. Мальона з того часу редакція одержала. — Прим. Ред.). Полк. Мальон у ніякому страйку участи не брав і ні до чого не „закликав“, і не був „посаджений у вязницю“! Полк. Мальон **ніколи не був ані не є „ще й тепер“** на чолі якоїсь організації „для допомоги **большевицьким** вязням у капіталістичних краях“.

Коли вже говорю про полковника Мальона, то уважаю своїм обовязком доповісти про нього те, що п. Коростовець промовчав: а саме, що полк. Мальон займав дуже високі посади в англійській дипльоматичній службі, був членом міністерства як парляментарний секретар міністра пенсії (по страйках!); що у 1931 р. премієр Мекдональд запропонував йому міністерську теку в новому міністерстві (про це було в англійській пресі), якої він не приняв, і що мин. серпня в домі найближчої його рідні гостила королева Вел. Британії). (Редакція дістала дотичний часописний витинок. — Прим. Ред.).

Здається це вистарчає. Українське громадянство повинно цінити приязнь такої людини, а не кидати на неї наклепи.

Пан Коростовець каже, що Бюро має дуже просту політику:

**„Відвертати увагу англійців від страхіть на Радянській Україні, концентруючи їх заці-**



## Зміни в адміністративному поділі України.

У 296. числі київських „Вістей“ находимо постанову президії Всеукраїнського Центрального Виконавчого Комітету про зміни в адміністративному поділі УССР. На підставі тієї постанови ліквідується проскурівський і камянецький райони. Натомісць перетворюється камянецьку і проскурівську міські ради на міські ради, що будуть підпорядковані безпосередньо обласному виконавчому комітетові з тим, що обом тим міським радам будуть підпорядковані ще відповідні території та сільські ради ліквідованих районів.

## Перенесення осідку волинського архиєпископства.

Агенція „ВУ“ довідуєтся, що міродатні чинники рішили перенести осідок прав. волинського ординарія і консисторії з Кремянця. В тому випадку до Кремянця був би перенесений осідок вікарного єпископа Полікарпа.

Та сама агенція повідомляє, що при кінці січня 1935. року відбудеться зїзд прав. духовенства й вірних волинської дієцезії. У тому зїзді візьмуть також участь усі посли й сенатори з ґрупи Певного.

## Звільнили провідників катальонського повстання.

МАДРИД, 29. 12. ПАТ. Найвищий трибунал видав присуд, яким звільнив колишнього премієра Азану і колишнього міністра й письменника Люї Бельо від закиду участи в катальонському повстанні. Трибунал рішив, щоби обох випустили на волю. Проти цього рішення запротестував прокуратор.

## Процеси проти національ-соціялістів в Австрії.

ВІДЕНЬ, 29. 12. ПАТ. У Ґрацу засудив військовий суд 13 націонал-соціялістів на кару вязниці від 1 до 15 років. Трибунал видав від липневого повстання 82 присудів на націонал-соціялістів.

У половині січня 1935. р. відбудеться у Відні кілька політичних процесів. Перед військовим судом стануть брати От за державну зраду тому, що хотіли схопити в липні ц. р. президента Міклясa. Крім них перед судом стане директор фабрики зброї Гамбурґер, який давав зброю націонал-соціялістам. Слідство проти Рінтелена ще не скінчене.

## Таємна місія бурмістра Відня в Парижі.

„Л' Евр“ повідомляє, що до Парижа приїхав бурмістр Відня, колишній віцеканцлер д-р Шміц на переговори з прем. Флянденом і мін. Лявалем. Д-ра Шміца вислав австрійський уряд на переговори у справах внутрішньої і закордонної політики Австрії.

кавлення на утисках українців у Польщі. Формально пояснюється це тим, що не можна піднімати в англійському парляменті питань про Радянську Україну, бо Англія не має права втручуватися у внутрішні справи Радянщини..."

Пан Коростовець розминається з правдою. Навпаки, Бюро на кожному кроці звертає увагу англійського загалу на жахливе становище на Совітській Україні, на тамошні змагання українців; про це помістило десятки отвертих листів в англійській пресі, видало десятки пресових звідомлень та ін., — але п. Коростовець того або не бачить, або з якоїсь причини подає фальшиві відомости.

Бюро робило і робить своєю інформаційною працею все можливе, щоб українську справу порушувано в англійському парляменті. Як тяжко це робити, доказує нижченаведений лист про один з таких запитів в українській справі, доставлений нам до розпорядимости. (Повну копію цього листа з підписом посла і датою Редакція має. — Прим. Ред.). Зміст його такий:

„Палата Послів"
(адреса і дата)

„...Уряловці при Столі Палати Послів (ті, що приймають інтерпеляції — моя прим.) відмовилися прийняти одну з інтерпеляцій, яку Ви переслали, але інші побачите на залученому друку.

„Заявили мені, що не може бути прийнята ніяка інтерпеляція, яка вказує на втручування в справи іншої держави. Може змінете її в той спосіб, щоби запит мав лучність з Великою Британією і Союзом Народів..."

(Підпис.)

Це було перед прийняттям Совітів до Союзу Народів. По прийнятті появився вже ряд запитів — і то не завдяки заходам п. Коростовця.

Пан Коростовець каже далі, що

„Орґанізовані свого часу протести порушень Польщею статуту, що мав захищати права меншин, були висунені й підписані членами Незалежної Робітничої Партії, яка в осені минулого року постановила приєднатися до Третього Інтернаціоналу",

— мали на цілі скомпромітувати українців.

П. Коростовець знов свідомо дезорієнтує український загал своїми неправдивими інформаціями.

Петицію до Союзу Народів у справі „пацифікації", яку між іншим підписали члени Незалежної Робітничої Партії, внесла дня 30. грудня 1930. р. Унія Демократичної Контролі давно ще перед заснуванням Українського Бюра в Льондоні (його засновано в квітні 1931. р.), коли я саме пребував у Злучених Державах Півн. Америки.

Петиції, які внесено вже за час існування Бюра, були підписані послами і льордами всіх партій (за винятком комуністів) та такими знаними, европейської слави людьми, як професор Ґільберт Моррай та інші, про яких годі сказати, що вони належать до „большевизуючих анґлійських кол". Список осіб, які підписували в Анґлії петиції за час істнування Бюра, був оголошений з поясненнями окремим звідомленням Бюра (примірник цього звідомлення одержала редакція. Він був свого часу оголошений на сторінках „Діла". — Прим. Ред.).

(Докінчення буде.) *Я. Макогін.*



## Нещаслива пригода найславнішого лещетаря.

ЦЮРІХ, ПАТ. Один із найславніших лещетарів, швайцарець Давид Поґ, що вславився як найкращий европейський лещетар у їздових бігах, упав підчас тренінґу так нещасливо, що стряс собі мозок і поранився тяжко. В грізному стані перевезли його до шпиталю. Є мала надія вдержати його при житті.

## Не продають „Цепеліна" Японії.

БЕРЛІН, ПАТ. В інтерв'ю з представником Аґ. Райтера д-р Еккенер заперечив чутки нібито „Цепелін Л. З. 129", що його тепер будують, мають продати Японії та вислати до Манджурії. Д-р Еккенер ствердив, що „Л. З. 129" ужиють до постійної комунікації в Півд. Америці. Передтим відбуде він кілька летів до Зл. Держав, заки покінчать будову гангару в Ріо де Джанейро.





# Нові солтиси.

ЛЬВІВ, ПАТ. Вибори солтисів і підсолтисів у львівському воєвідстві є на викінченні. В багатьох повітах вибори ці дефінітивно скінчені, в інших повітах лише в незначній скількості громад не перевели ще виборів. Вибори солтисів і підсолтисів стали правосильними в таких повітах: 1) Березів, 2) Городок Яг., 3) Кольбушова, 4) Ніско, 5) Ярослав, 6) Переворськ, 7) Сянік і 8) Тарнобжеґ.

Вислідн виборів у тих повітах такі

Березівський повіт: вибрано 55 солтисів, у цьому 52 поляків (48 ББ), 2 Стр. Люд., 2 Стр. Нар. і 3 старорусинів.)

Городецький повіт: вибрано 68 солтисів, у цьому 29 поляків (всі ББ), 18 українців (9 УНДО і 9 безп.), 14 старорусинів і 7 німців.

Кольбушівський повіт: вибрано 51 солтисів (усі поляки) в цьому 41 ББ, 6 Стр. Люд. і 4 безп.

Пов. Ніско: вибрано 57 солтисів, у цьому 55 поляків (44 ББ, 6 Стр. Люд. 5 безп. і 2 українців).

Ярославський повіт: вибрано 106 солтисів, у цьому 87 поляків (51 ББ, 6 Стр. Люд., 30 симп. ББ), 14 старорусинів і 5 українців.

Переворський повіт: вибрано 45 солтисів, у цьому 42 поляків (26 ББ, 7 Стр. Люд., 3 Стр. Нар., 5 Сел. Стр. Рільн., 4 безп.) і 3 українців.

Сяніцький повіт: вибрано 128 солтисів, у цьому 67 поляків (54 ББ, 7 Стр. Люд., 3 Стр. Нар., 3 безп.), 51 старорусинів і 10 українців (УНДО 8 і 2 безп.).

Тарнобжеський повіт: вибрано 69 солтисів (усі поляки) у цьому 46 ББ, 6 Стр. Люд., 1 Стр. Нар. і 16 симп. ББ.

Аґ. Всхуд повідомляє: У виборах солтисів і підсолтисів у золочівському повіті в 94 громадах вибрали солтисами 65 поляків, 19 українців, 18 старорусинів і 2 німців. Підсолтисами: 43 поляків, 34 українців, 16 старорусинів і 1 німця. В трьох громадах вибори були 18. і 19. грудня.

## Помер голова гаського трибуналу.

ҐАҐА, 29. 12. ПАТ. Вчора пополудні помер на 65-му році життя після довшої недуги, голова гаського міжнародного трибуналу, Адачі

—o—

## НОВИНКИ

— **Хочете мати добре футро,** ідіть до відомої фірми Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, тел. 54—46, яка поручить добрий товар совісно, виконає солідно, легко і точно. 187

— **Вже вийшов виборчий реґулямін** до волосних рад і появився в опрацюванні ред. Володимира Целевича в „Свободі" з дня 30. грудня 1934 р. ч. 50.

— **Вистава У. С. С.** отворена щодня від 10—14 год. Нині в неділю 30. ц. м. оглядини з поясненнями активних учасників подій. Пояснення в годині 11, 12, 13.

— **В цукорні Д. Стецькова** при вул. св. Миколая можете в нинішних гірких часах найкраще і найпевніше осолодити собі бодай кілька хвилин кожного Вашого будня не тільки цукорками, пиріжками й іншими солодощами, але й добірним чаєм, знаменитою чеколядою і незрівняним какао. При тому не забувайте перед святами, що цукорня Д. Стецькова — це одинока українська цукорня у Львові і до того першорядна під оглядом своїх виробів.

— **Баль Української Преси.** Товариство письменників і журналістів, яке — як ми вже повідомляли — уладжує у найближчому карнавалі перший у нас Баль Української Преси, енергійно заходиться біля організації цієї репрезентаційної і забавової імпрези, яка буде безперечно найбільш величавим вечором у карнавалі. Відбулося вже перше засідання Ділового Комітету, на якому розділено реферати. Рішено заанґажувати дві українські орхестри. Декорацією балевих саль займуться першорядні наші мистецькі сили. Баль Української Преси відбудеться 9. лютого 1935 року в одній із найкращих і найвигідніших саль Львова.

— **Числа ґімназій „Рідної Школи".** М-ство освіти устійнило в справі однострої́в молоді шкіл „Рідної Школи" такі числа: ч. 632 коедукаційна ґімназія ім. Ос. Маковея в Яворові, ч. 547 жіноча ґімназія у Львові, ч. 661 коедукаційна ґімназія ім. Шевченка в Городенці, ч. 665 жіноча ґімназія в Коломиї, ч. 666 коедукаційна ґімназія в Рогатині, ч. 671 жіноча ґімназія в Станиславові, ч. 676 коедукаційна ґімназія ім. Марк. Шашкевича, ч. 684 ґімназійні кляси при приватній жіночій учительській семинарії в Стрию, ч. 683 ґімназійні кляси при учительській жіночій семинарії в Самборі.

— **Марія Сокіл і Антін Рудницький в радіо.** В понеділок 31-го ц. м. львівська радіостація передаватиме на всі польські радіостації концерт Марії Сокіл і Антона Рудницького. В програмі концерту „екзотичні" твори европейських композиторів, а саме: 1) К. Василенко: Маляйська серенада, Ґіяур, Маорійська любовна пісня; 2) Д. Скот: Країна льотосу (фортепян); 3) Маркс: Японська дощева пісня, Римський-Корсаков: Східня пісня; 4) В. Німан: Староєгипетський обрядовий танок (фортепян); 5) Римський-Корсаков: Індійська пісня, Рахманінов: Грузинська пісня. Концерт починається в год. 6.15 веч. і триватиме півгодини.

— **Чай подорожів.** Наслідком підвишки мита на дешевші роди чаю ціна чаю в детайлічній продажі значно піднеслася. Останніми днями нотували замість 11.50 зол. — 11.80, а навіть 12.00 зол. за кґ. дешевшого чаю.

— **„Мекка"** — так зветься новоотворена українська крамниця з цукорками, овочами, печивом, набілом та вуджениною, при вул. Руській ч. 1. „Мекка" збуває в першій мірі вироби українських фабрик та старається задоволити клієнтелю першорядним і дешевим товаром та солідною обслугою. „Мекка" — має окрему кімнату на чай, де можна загрітися та поснідати. „Мекка" — власністю п. Л. Г. Крушельницької.

— **Львівська хроніка.** Поліція уладила облаву на прошаків, арештували 12 прошаків біля костелів. Ствердили, що більшість прошаків це молоді люди. — У конфекційнім маґазині Чоппа при Капітульній пл. вибухла пожежа. Вогнева сторожа війшла до маґазину в масках, та товару врятовано небагато. Шкода дуже велика.



— **Краєва хроніка.** Під особовий потяг біля Зимної Води під Львовом кинувся 27-літній Аксель Ернс з Богданівки і згинув на місці. — Лікаря з Бариша повіт Бучач д-ра Ригля засудив чортківський суд за зневагу марш. Пілсудського на 7 місяців вязниці з приміненням кари на 5 літ. — В Заліщиках убився вояк граничної сторожі Вацлав Шота, впавши на купу каміння з воза, навантаженого соломою. — На Янівській шосі між Рясною Руською і Козичами наїхав незнаний самохід на віз Івана Параняка, господаря зі Ставок і вбив одного коня, а другого покалічив. Поліція шукає за шофером. — Слідство виявило надужиття в золочівському маґістраті, що датуються ще з 1927 р. Буде судова розправа. — Зачадилася родина робітника Павла Ундера в Озірній. Робітника та його жінку відратували, 5-літній синок і 4-літня дочка померли.

— **Поліцаї хабарниками.** До варшавського окружного суду вплинув акт обвинувачення проти 7 постерункових і 2 аґентів за те, що

брали хабарі від готелів, де відбувалася розпуста, повідомляючи про плановані ревізії санітарної поліції. Хабарі доходили до 200 зол. місячно від кожного обвинуваченого.

**— Коморник дефравдант.** Перед окружним судом у Варшаві станув коморник Мечислав Свєнціцький за спроневірення 37.000 зол. Він мав один з найбогатших ревірів у місті і заробляв коло 70.000 зол. річно. Почав вести розгульний спосіб життя, побудував собі віллю в Міляпівку, а коли зарібки зменшилися, програвав великі суми на перегонах. Опісля став затягати позички, а дальше користувався грішми, які виекзекував від клієнтів. Знайшовшись у безвихідному положенні, зголосився добровільно на поліції й признався до всього. Його засудили на 3 роки вязниці.

**— Женячка при допомозі фільми.** В Ню Йорку повстало перше на світі бюро посередництва для тих, що шукають жінки або чоловіка, при допомозі фільмових знимок. Мужчини або жінки, вписуючись на листу кандидатів до подружя, велять себе сфільмувати. Опісля бюро висвітлює ті знимки за оплатою тим, що хотять женитися або вийти замуж. Це дуже практичний винахід, бо відразу можна висвітлювану особу бачити, чути її голос, пізнати рухи та інші прикмети, навіть довідатися про висоту віна, оскільки кандидатка хоче його зрадити.

**— Банкроцтво европейського короля самоходів.** Банкроцтво найбільшої французької фабрики самоходів фірми Сітроен звернуло увагу на особу її основника Андрія Сітроена. Він належить до людей, що зробили міліоновий маєток на світовій війні. Походить з жидівської родини Цитронів з Лодзі. Перед війною був нікому незнаним інжиніром у Парижі. З вибухом війни дістався до технічного відділу міністерства військових справ, де визначився при моторизації деяких військових груп. Опісля при допомозі богатих приятелів закупив за 600 тисяч франків малу фабрику самоходів, що знайшлася у фінансових клопотах. Сітроен розбудував її швидко і за кілька літ його самоходи здобули французький ринок, опісляж увесь світ. У Парижі всі таксівки мають його фірму. Що кілька літ Сітроен випускає новий модель своєї машини, старяючись побити своїх конкурентів дешевістю і вигодою. Не жалував при цьому на справді американську рекляму. Видержавив вежу Айфель і на трьох найвищих її поверхах умістив величезні 8-метрові букви, що блестіли цілий вечір яркими світлом. Пів року цілий Париж глядів щодня на цей здалека видний напис „Купуйте Сітроени!“ Фабрика працювала без упину, щодня виходили з неї сотки нових дешевих самоходів. Аж врешті не стало покупців, французький ринок був наситчений. Ситуація погіршувалася з кожним місяцем. Не помогли кредити бензинового картелю і великого виробництва гумових опон. Ще тому пів року Сітроен звернувся до міністра фінансів за більшою позичкою для ратування підприємства. Переговори затягалися, а тимчасом Сітроен мусів оголосити конкурс. Закриття фабрики Сітроена позбавило хліба близько 50 тисяч людей. Зачувати, що фабрика має перейти в руки американських капіталістів. В Парижі говорять про переговори з Фордом, який купивши фабрику Сітроена, позбувся би в Европі найгрізнішого конкурента.





# З кіна.

КІНО „ПАЛЯС“: „УЛАНСЬКІ ОБІТИ“.

З війни та маневрів зроблена погідна ідилля. Є тут і кілька грамів патріотизму, але досипаних дискретно, щоб не обтяжували історії. Така собі нібито романтична історія про двох легіонерів, які в перших роках війни роблять знайомість з дівчиною й її сестричкою. Війна, темні та ясні її хвилини, пізніше спомини. Кілька дуже добрих і симпатичних акторів. Веселі сцени дуже вручно вплетені. Фільма не має високої мистецької вартости, але жива та барвиста.

КІНО „СТИЛЕВЕ“: „ГРІХ“ і ревія „ТІЛЬКИ ДО НАС!“

(ет) Фільма складена на основі оповідання Сомерсет-Могема, з якої є теж сценічна перерібка „Грішниця з Паго-Паго“, що йшла теж на нашій сцені. Бачимо тут душевну метаморфозу грішниці. Метаморфоза цікава в інтерпретації такої відомої артистки як Джон Кровфорд. Фільма пересічна, хоч має мистецьку гру героїв. Акція слаба.

В ревії вибивається танок „Каріока“ у виконанні дуету Левандовських. У сольових пісеньках добрі були Федорівна й Іжиковський. Програма довга, має кілька веселих скетчів, дотепів та інсценізацій. Публика з ревії вдоволена.



# Із судової салі.

## КАРА ЗА СВЯТО МОГИЛ.

На цвинтарі в Тернополі є кількадесять могил У. С. С. та членів У. Г. А. й армії УНР, що померли від ран чи від недуг у місцевих шпиталях. Могилами опікується місцева філія Товариства Охорони Воєнних Могил, які вона упорядкувала тревало коштом кількох тисячів золотих і які творять окрему суцільну частину цвинтаря. Згадане Товариство щорічно влаштовує першого дня Зелених Свят процесійний похід з участю духовенства і всього українського громадянства на ті могили, де відправляється панахида з проповідю одного зі священиків. Адміністраційна влада ставила

різні застереження, але остаточно таке свято могил відбувалося щороку від 1921 р. й увійшло вже в традицію.

Відбулося воно і в р. 1934 в неділю Зелених Свят 27. травня. Процесійний похід з участю кількох тисяч вірних з Тернополя й околиці вийшов під проводом духовенства з місцевим парохом о. крилошанином Вол. Громницьким на чолі з парохіяльної церкви на цвинтар, де відправлено панахиду, після якої виголосив проповідь на тему релігійного культу померших о. Петро Івахів, парох зі Заруддя, тернопільського повіту, очевидно за згодою о. Вол. Громницького.

Остаточно свято скінчилося без пригод, одначе поліція виготовила до староства донесення на о. Петра Івахова за зміст його проповіди, доглянувшися у ній проступку з арт. 18 права про проступки (легковаження і неохота для польської держави) і повітове староство в Тернополі карним реченням з 17. липня 1934 К 152/34 **укарало о. Петра Івахова за згадану проповідь гривною в квоті 500 (пятьсот) золотих** зі заміною у випадку неможливости її стягнути на кару 14-денного арешту.

Оборонець о. П. Івахова пос. д-р Ст. Баран вніс спротив проти повищого карного оречення, предкладаючи дослівний текст проповіди о. Івахова на доказ, що там нема зовсім знамен закиненого обвинуваченому проступку та покликуючи на ствердження змісту цієї проповіди свідків: о. Вол. Громницького та Івана Леня і Михайла Кордубу з Тернополя, що саме влаштовували це свято. Дня 26. жовтня 1934 відбулася в окружному суді в Тернополі карно-адміністраційна розправа проти о. П. Івахова до II Код 567/34, на котрій представник староства, згаданий вгорі д-р Новак, відкликав оспорене старостинське оречення, внаслідок чого суд видав увільняючий присуд.

Здавалось би, що на тому все скінчиться. Одначе так не було. Те саме староство в Тернополі видало друге карне оречення у цій справі з дня 11. грудня 1934 р. К. 1770/34, котрим о. П. Івахова укарало **гривною 500 (пятьсот) золотих або двотижневим арештом** — як передше — за проступок з арт. 7 закону про збори, за те, „що він дня 27. травня 1934 на цвинтарі в Тернополі в часі панахиди, котру влаштовано релігійним союзом (звйонзкєм) як релігійне зібрання і похід традиційно усталений без дозволу влади виголосив промову з маркантно (вибітно) політичним і демонстраційним змістом, що могло би мати місце тільки у випадку одержання дозволу влади на зібрання під голим небом“.

Для повноти наведемо дослівно арт. 7. закону про збори: „(1) Зібрання під голим небом може відбутися тільки за дозволом влади. (2) Подання про такий дозвіл треба внести до властивої влади найпізніше на 3 дні перед зібранням“.

Не беремося критикувати повищого дуже характеристичного оречення тернопільського староства.

Ствerджено там, що свято мало релігійний характер і похід (процесія) була у формах традиційно усталених — а це не потребує дозволу адміністраційної влади і не можна його тимсамим уважати за зібрання під голим небом без дозволу влади з арт. 7. закону про збори. Кару мотивується тільки змістом проповіди, за яку те саме староство вже раз дня 17. липня 1934 укарало о. П. Івахова, а опісля само відкликало свої мотиви, признаючи юридичну нестійкість.

Тому, що і друге карне оречення тернопільського староства щодо того самого факту і тої самої особи не має правного уоснування, адвокат **д-р Ст. Баран** зголосив іменем о. П. Івахова як його оборонець другий спротив і справа ця є вже на воканді тернопільського окружного суду. З уваги на брак всякої юридичної основи до засуду, треба і тут сподіватися увільняючого судового присуду.

—o—



# СПОРТ.

## З ДІЯЛЬНОСТИ К. Л. К.

К. Л. К. подає до відома, що його філія у Ворохті буде організувати в лещетарському сезоні такі змагання та імпрези:

1) 30. XII. або 27. I. змагання за справність на 12 км.
2) 8.—9. I. святочна прогулька на Говерлю.
3) 19.—20. I. рейд до Космача на 35 км.
4) 3. II. рейд до Микуличина на 14 км. за мандрівну нагороду дир. Панькова.
5) 24. II. лещетарський день юнюрів.
6) 3. III. зіздові змагання з Лисиня на 1600 м. і слялом.
7) 8. III. змагання за мистецтво Ворохти у слялом.
8) 9. III. змагання за мистецтво Ворохти у зіздовому бігу.
9) 9. III. змагання за мистецтво Ворохти у скоках за мандр. нагороду інж. Пежанського.
10) 10. III. змагання штафет 4×10 км. за мистецтво Ворохти.

Виділ К. Л. К.

**Ужгород. С. К. „РУСЬ“ — УМТЕ 3:1 (2:0).**

Користаючи з доброї погоди, розіграла ужгородська Русь 22. XII. товариські змагання копаного мяча з УМТЕ на своєму грищі. Русь мала ввесь час перевагу і виграла заслужено. Голі для Руси стріляли: Ковач, Кэнж I. і Суковський. Судия Бабота не признав ще четвертого голя, стріленого теж Суковським. Видців 400.

# ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.



## Театри.

**Український Нар. Театр ім. Тобілевича: Тисьмениця:**

30. XII. „Залізна Осторога.

**Великий Міський Театр.**

Неділя, 30. XII. год. 12 впол. Концерт Львівської Фільгармоні.

Неділя, 30. XII. год. 3·30 поп. „Чужа дитина".

Неділя, 30. XII. год. 7·30 поп. „Роскішна дівчина".

Понеділок, 31. XII. год. 3.30 поп. „Дванацять годин пригод".

Понеділок, 31. XII. год. 7·30 веч. „Під примусовою управою".

Понеділок, 31. XII. год. 11 в ночі „Роскішна дівчина".

**Театр Ріжнородностей.**

Неділя, 30. XII. год. 3·30 поп. „Музичні іграшки".

Неділя, 30. XII. год. 7·30 веч. „Блудний боксер".

Понеділок, 31. XII. год. 7·30 веч. „Товариш".

## Кіна.

АДРІЯ: „Чаплін на війні", „Приблуда."

АПОЛЬО: „Ігумен Кордецький" (Оборона Ченстохови) з Кар. Адвентовичем.

АТЛЯНТІК: „Петербурські ночі".

ВАНДА: „Рік 1914".

ҐРАЖИНА: „Маскарада".

КАСІНО: „Острів скарбів" (Волес Бері).

КОЛІСЕЙ: „Хоробрий хлопець", ревія „Ялинки та дівчинки".

КОПЕРНИК: Казка про лісовиків-дробенят" (колірова фільма), „Весняна парада",

МАРУСЕНЬКА: „Тепер і все", ревія „Гіп, гіп, ура!"

МІРАЖ: „Дівча з Будапешту" з Франціскою Ґаль.

МУЗА: „Тарзанове кохання".

ПАЛЯС: „Уланські обіти".

ПАН: „Королева Христина" (Ґрета Ґарбо).

ПАСАЖ: „Чортиця" та ревія.

РАЙ: „Радісна година", М кі-Мавс.

СВІТ: „Чи Люцина то дівчина?"

СОНЦЕ: „Син джунглів".

СТИЛЕВЕ: „Гріх" ревія „Лише до вас!"

УТІХА: „Дольорес — жінка смерти" та ревія.

ХИМЕРА: „Пісня козака" (Джозе Мохіка).

## Закордонне радіо.

**Неділя, 30. грудня 1934.**

**Відень** (5.6,8) 11·20 Симф. концерт, 19·30 Від Штравса до Легара, **Братислава** (298,8) 17·30 Пісні (хор), **Кошиці** (159,1) 9·45, 19·15 Концерт, **Прага** (470,2) 15·00 „Чорт і Катруся" оп. Двожака, 20·30 Симф. концерт, **Париж** (1645) 17·45 Концерт, 21·00 „Мадам Хризантем" ком. оп. Месажера, **Білгород** (437,3) 18·30 Солісти, **Берлін** (356,7) 16·00 Вес. пополуднє, 19·30 „Студент прошак" оп. Міллекера, **Гамбург** (331,9) 11·30 Молоді солісти, 15·00 Музика, 19·00 Пісоньки, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 11·30 Давня камер. музика, 19·00 Чар гарних голосів (вок. авд.), **Кельн** (455,9) 17·30 Вок. концерт, 21·00 „Беседі музики" муз. ком. Гофмана, **Мінхен** (405,4) 13·00 муз. поранок, **Мілано** (368,6) 17·15 Танк. музика, **Рим** (420,8) 20·45 Офенбахів вечір.

**Понеділок, 31. грудня 1934.**

**Відень** (506,8) 11·00, 13·10 Концерт, 17·05 Солісти (муз., спів), 18·55 „Пімста лиликa" оп И. Штравса, 22·30 Сильвестровий вечір, **Братислава** (298,8) 15·55 Концерт, **Прага** (470,2) 17·45 Віольончеля, **Прага II.** (249,2) 13·40 Англ. пісні, 18·10 Легка музика, **Париж** (1645) 13·00 Музика, 21·00 „Трагальдабас ком. Вакерія, 23·30 Сильвестрова авд., **Берлін** (356,7) 18·00 Вес. авд. 19·45 Новорічна промова мін. Ґебельса **Кеніґсвустергавзен** (1571) 16·00 Концерт, 19·10 Авд. для світніх (Брамсові пісні), **Кельн** (455,9) 11·00 Пісні, музика. **Ляйпціґ** (382,2) 18·10 Танці та пісні, **Мінхен** (405,4) 15·10 Пісні (Льойте оасбар., Ерн-Райнгольд кольорат. сопран), 17·50 Новорічні пісні, **Мілано** (368,6) 11·30 Тріо, 17·10, 23·00 Танк. й камер музика, **Рим** (420,8) 17·30 Шопенівський концерт, 20·45 Симф. концерт.

## Львівське радіо.

**Неділя, 30. грудня 1934.**

9·00 Сиґнал часу та колядa, 9·05, 9·23, 9·10 Ран. музика з гр. пл., 9·07 Руханка, 9·30 Ран. денник, 9·45 Хвилинка господинь, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорол. вістки, 12·05 Сільва рерум, 12·10 Театр. репертуар, 16·15 Муз. поранок, спів, 14·05 Сальон. музика з гр. пл., 15·00 Жура за наші звірята — їх охорона, 15·15 Твори на орґ. Бурмайцера з гр. пл., 15·25 Огляд ринків рільних продуктів, 15·35 Пісоньки Астона з гр. пл., 15·45 Ще про баранину, 16·00 Вечорниці на селі (фр. із Реймонтових „Мужиків"), 16·20 Форт. ресітал, 16·45 Росгуча ялинка (для ст. дітей), 17·05 Польська нар. музика орх.), 17·50 Острів мряк і вихрів, 18·00 Театр Уяви: „Тихий вечір у своєму гуртку", 18·45 Життя молоді, 19·05 Акт. фейлєтон, 19·20 Муз. інтратор Світ у пісні (з гр. пл.), 19·30 Від Штравса до Легара, муз., спів, (трансм. з Відня), 21·10 Веч. денник, 21·20 Як працюємо, 21·25 На веселій льв. хвилі, 22·00 Почт. техн. скринька, 22·15 Реклям. концерт, 22·30 Спорт. вістки, 22·45 Маловідомі симф. твори фр. композиторів із гр. пл., 23·05 Концерт симф. орхестри.

**Понеділок, 31. грудня 1934.**

6·45 Раннішня авдиція, 7·50, 22·00 Рекл. концерт, 11·57 Сиґнал часу, 12·03 Метеорольогічні вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Концерт джез орх. (два форт.), 13·00 Полудн. денник, 13·05 З опер Пуччінія (гр. пл.) 15·30 Експорт, 15·35 Біржа, 15·45 Концерт (муз. країн Півночі), 16·45 Лекція нім. мови, 17·00 Форт. ресітал, 17·25 Радіотехн. гутірка, 17·35 Сальон. музика з гр. пл., 17·50 Сальон. музика з гр. пл., Боротьба та злочин серед ростин, 18·00 Фейл. Новорічні прикази марш. Пілсудського, 18·15—18·45 **Концерт солістів: Марія Сокіл - Рудницька (спів), Антін Рудницький (форт.), [Василенко: 1) Малайська серенада, 2) Джавр. 3) Любовна пісня, сп. Марія Сокіл - Рудницька; Кир. Скот: Країна лотосу, вик. Ант. Рудницький; Ж. Маркс: 1) Японська дощова пісня, 2) Коічі-Кіші: Конта; Яп. нар. пісня: відсп. Марія Сокіл-Рудницька в супр. форт.; Бальт. Німан: Староєгипетський святинний танок, вик. Ант. Рудницький; Римський-Корсаков: Орієнтале, Рахманінов: Грузинська пісня, вик. Марія Сокіл-Рудницька в супр. форт.; Резерва: Грузинська пісня].** 18·45 „Рік за роком, як вода в потоці" для дітей, 19·00 Пісоньки з гр. пл., 19·25 Сільва рерум, 19·30 Коли на грані року достигають помаранчі, 19·50, 19·56 Спорт. вістки, 20·00 Гавайські гітари, 20·45 Веч. денник. 20·55 Як працюємо, 21·00 Концерт симф. орх., спів, 21·45 „Лише вперед" (фейл.), 22·15 Акторська антольоґія, Том І. Рік 1934., 22·45, 23·05 Пробоєвики та мельодії з 1934 р. (гр. пл.), 23·50 Комунікати, 23·55 „Мазур" із оп. Монюшка „Галька", 24·00 Годинник бє, 00·10 Авд. для закорд. поляків, 0·25 Танк. музика, 1·00 Сильвестрова авдиція „Суд над 1934 роком", 2·00 Танк. музика в гр. пл.

## БІРЖА.

**ГРОШІ.**

Доляр у Львові у приватних оборотах 5·27 1/4 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 26·11, Париж 34·92·50, Берлін 212·85 Цюріх, 171·35, Голяндія 357·95, Прага, 22·10 Італія 45·31, Нюйорк кабель 5·28 5/8, Нюйорк чеки 5·28 3/8.

Золото: Доляри 8·91—8·93, Франки фр. 34·30—34·60 Дукати 81·50—82·00, Корони 36·20—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·32, Рублі 1·25, Фльорени 0·75.

**ЗБІЖЕ.**

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

| | від | до | від | до |
|---|---|---|---|---|
| Пшениця одноц. | 16·75 | —17·00 | 18·25 | —18·50 |
| Пшениця збірна | 15·50 | —15·75 | 17·00 | —17·25 |
| Бараболя проміс. | 3·00 | — 3·25 | | |
| Сім'я конопляне | 23·75 | —24·25 | | |

Інші курси незмінені.

**ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".**

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 29. грудня ц. р. кооперативам платив за:

| | льоко Львів. |
|---|---|
| 1 кг. масла десерового | 2·60 зол. |
| 1 л. молока | 0·16 „ |
| 1 л. сметани | 0·60 „ |
| 1 к. яєць | 4·00—4·10 „ |

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло та яйця вдержана, на молоко і сметану слаба.

Маслосоюз повідомляє, що в грудні ц. р. платить до відкликання своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахокомісарні „М. С." у Львові (вул. Б. Гловацького 23):

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Курочки молоді | І. кл. | за 1 кг. | 0·93 | зол. |
| Когутики мол. | І. „ | „ | 0·85 | „ |
| Качки | І. „ | „ | 0·85 | „ |
| Пантарки | І. „ | „ | 1·— | „ |

Індиків і гусей не приймає. Також не приймає курей, качок і пантарок ІІ. кл.

## ОПОВІСТКИ.

Всі грошеві посилки, вкладки, датки і т. п. для **„Українського Краєвого Т-ва охорони дітей і опіки над молоддю"** (Головний Видїл) просимо пересилати з днем 1. І. 1935 по адресі касієра Т-ва п. Ірини Бонковського, Львів, вул. Словацького 14. Земельний Банк Гіпотечний, а всі письма до рук секретаря Т-ва Д-ра Р. Мармаша, Львів, вул. Руська 20, „Дністер". **Головний Видїл.**

**Замість квітів на могилу Найдорожчого Сина і Брата Олеся Кулинича у перші сумні роковини смерти — складає 20 зол. на такси для українських Студентів Родина.**



**Ширіть наш часопис!**



За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.